

Hvilken lovgivning finder anvendelse? - Sverige

INDHOLDSFORTEGNELSE

- 1 Retskilder
 - 1.1 National ret
 - 1.2 Internationale aftaler
 - 1.3 Vigtigste bilaterale aftaler
- 2 Anvendelse af lovvalgsregler
 - 2.1 Myndighedernes anvendelse af lovvalgsregler
 - 2.2 Renvoi (tilbagevisning og viderehenvielse)
 - 2.3 Ændret tilknytning
 - 2.4 Undtagelser fra anvendelsen af lovvalgsreglerne
 - 2.5 Vurdering af den relevante fremmede lov
- 3 Lovvalgsregler
 - 3.1 Kontraktlige forpligtelser og retsakter
 - 3.2 Erstatning uden for kontraktforhold
 - 3.3 Personalstatut, aspekter vedrørende civil status (navn, bopæl, funktion)
 - 3.4 Fastlæggelse af forældre-barn-forhold, herunder adoption
 - 3.5 Ægteskab, ugifte/samlevende, partnerskaber, skilsmisse, separation og underholdspligt
 - 3.6 Formueforholdet mellem ægtefæller
 - 3.7 Arv i henhold til lov eller testamente
 - 3.8 Ejendomsret
 - 3.9 Insolvens

1 Retskilder

1.1 National ret

International privatret i Sverige er kun delvis kodificeret og består af en kombination af lovgivning og retspraksis. Formålet med den eksisterende lovgivning er hovedsageligt at inkorporere internationale konventioner, som Sverige har tilsluttet sig. De vigtigste regler på området er følgende:

Ægteskab og børn

- Kapitel 3, §§ 4 og 6 i lov om visse internationale juridiske forhold i forbindelse med ægteskab og værgemål (*lagen (1904:26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap, "IÄL"*)

- §§ 9, 12 og 13 i bekendtgørelse om visse internationale retsforhold i forbindelse med ægteskab, adoption og værgemål (*förordningen (1931:429) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, adoption och förmynderskap*, "NÄF")
- § 2 i lov om internationale retsforhold i forbindelse med adoption (*Lagen (1971:796) om internationella rättsförhållanden rörande adoption*, "IAL")
- § 2, 3 og 6 i lov om internationale faderskabsspørgsmål (*Lagen (1985:367) om internationella faderskapsfrågor*, "IFL")
- §§ 3-5 i lov om visse internationale spørgsmål vedrørende formueforhold mellem ægtefæller eller samlevende (*Lagen (1990:272) om internationella frågor rörande makars och sambors förmögenhetsförhållanden*, "LIMF")
- § 1 i lov om Haagerkonventionen af 1996 (*Lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention*) og artikel 15-22 i samme Haagerkonvention om kompetence, lovvalg, anerkendelse, fuldbyrdelse og samarbejde vedrørende forældreansvar og foranstaltninger til beskyttelse af børn
- Artikel 15 i Rådets forordning (EF) nr. 4/2009 af 18. december 2008 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og samarbejde vedrørende underholdspligt og Haagerprotokollen af 2007 om lovvalg i sager om underholdspligt

Arv

- Artikel 20-38 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 650/2012 af 4. juli 2012 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser vedrørende arv, og om accept og fuldbyrdelse af officielt bekræftede dokumenter vedrørende arv og om indførelse af et europæisk arvebevis

Aftaler og køb

- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 593/2008 af 17. juni 2008 om lovvalgsregler for kontraktlige forpligtelser ("Rom I-forordningen")
- § 79-87 i vekseloven (*Växellagen 1932:130*)
- § 58-65 i checkloven (*Checklagen (1932:131)*)
- Lov om lovvalgsregler for løsøre køb (*Lagen (1964:528) om tillämplig lag beträffande köp av lösösa saker*, "IKL")
- § 25a, 31a og 42a i lov om medbestemmelse på arbejdspladsen (*Lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet*, "MBL")
- Lov om lovvalgsregler for visse forsikringsaftaler (*Lagen (1993:645) om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal*)
- Kapitel 13, § 4, og kapitel 14, § 2, i søfartsloven (*Sjölagen 1994:1009*)
- § 14 i lov om forbrugerftaler (*Lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden*)
- Kapitel 1, § 4, i lov om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler vedrørende timeshareboliger eller længerevarende ferieprodukter (*Lagen (2011:914) om konsumentskydd vid en aftale om tidsdelat boende eller långfristig semesterprodukt*)
- Kapitel 3, § 14, i lov om aftaler vedrørende fjernsalg og dørsalg (*Lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler*)
- § 48 i lov om forbrugerkøb (*Konsumentköplagen 1990:932*)

Erstatning

- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 864/2007 af 11. juni 2007 om lovvalgsregler for forpligtelser uden for kontraktforhold ("Rom II-forordningen")
- §§ 8, 14 og 38 i lov om skader forårsaget i trafikken (*Trafikskadelagen 1975:1410*)
- § 1 i lov i forbindelse med overenskomsten af 9. februar 1972 mellem Sverige og Norge om rensdyrgræsning (*Lagen (1972:114) med anledning av konventionen den 9 februari 1972 mellan Sverige och Norge om renbetning*)
- § 1 i lov i forbindelse med miljøbeskyttelseskonventionen af 19. februar 1974 mellem Danmark, Finland, Norge og Sverige (*Lagen (1974:268) med anledning av miljöskyddskonventionen den 19 februari 1974 mellan Danmark, Finland, Norge og Sverige*)

Insolvensret

- Artikel 4, 8-11 og 14, 15, 28 og 43 i Rådets forordning (EF) nr. 1346/2000 af 29. maj 2000 om konkurs ("konkursforordningen") (Europa-Parlamentet og Rådet har vedtaget en revideret forordning, som træder i kraft i sommeren 2015)
- §§ 1, 3 og 5-8 i lov om fastsættelse af regler for konkursboer, der omfatter aktiver i Danmark, Finland, Island eller Norge (*Lag (1934:67) med bestämmelser om konkurs, som omfattar egendom i Danmark, Finland, Island eller Norge*)
- §§ 1, 4-9 og 13 i lov om virkningerne af konkurs, der indtræffer i Danmark, Finland, Island eller Norge (*Lag (1934:68) om verkan av konkurs som inträffat i Danmark, Finland, Island eller Norge*)
- §§ 1, 3-8 og 12 i lov om konkursboer, der omfatter aktiver i et andet nordisk land (*Lag (1981:6) om konkurs som omfattar egendom i annat nordiskt land*)
- §§ 1, 4-9, 13 og 14 i lov om virkningerne af konkurs, der indtræffer i et andet nordisk land (*Lag (1981:7) om verkan av konkurs som inträffat i annat nordiskt land*)

1.2 Internationale aftaler

Sverige er part i følgende multilaterale konventioner, som indeholder lovvalgsregler. Eftersom Sverige har en "dualistisk" tilgang til internationale traktater, er disse multilaterale konventioner også inkorporeret i svensk lovgivning (se ovenfor).

Folkeforbundet

- Konventionen af 1930 angående visse lovkollisioner indenfor vekselrettens område
- Konventionen af 1931 angående visse lovkollisioner indenfor checkrettens område

Haagerkonferencen om International Privatret

- Konventionen af 1955 om, hvilken lovgivning der skal anvendes på løsøre køb af international karakter
- Konventionen af 1961 om lovkonflikter vedrørende formen for testamentariske dispositioner
- Konventionen af 1996 om kompetence, lovvalg, anerkendelse, fuldbyrdelse og samarbejde vedrørende forældreansvar og foranstaltninger til beskyttelse af børn (Haagerbørnebeskyttelseskonventionen)
- Protokollen af 2007 om, hvilken lov der skal anvendes på underholdspligt

Den Europæiske Union

- Konventionen af 1980 om, hvilken lov der skal anvendes på kontraktlige forpligtelser ("Rom I-forordningen erstatter konventionen for kontrakter, der er indgået efter den 17. december 2009)

Nordiske konventioner

- Konventionen af 1931 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige indeholdende internationalprivatretlige bestemmelser om ægteskab, adoption og værgemål (senest ændret ved en ændringskonvention af 2006)
- Konventionen af 1933 mellem Sverige, Danmark, Finland, Island og Norge om konkurs ("den nordiske konkurskonvention")
- Konventionen af 1934 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om arv og dødsboskifte (senest ændret ved en ændringskonvention af 2012)
- Konventionen af 1974 mellem Danmark, Finland, Norge og Sverige om miljøbeskyttelse

1.3 Vigtigste bilaterale aftaler

- Konventionen af 1972 mellem Sverige og Norge om rensdyrgræsning (*1972 års konvention mellan Sverige och Norge om renbetning*)

2 Anvendelse af lovvalgsregler

2.1 Myndighedernes anvendelse af lovvalgsregler

Der findes ingen regler i svensk ret, der foreskriver, at en domstol skal anvende fremmed ret af egen drift. Spørgsmålet er primært reguleret i retspraksis, og der synes at være en opdeling mellem sager, som parterne frit kan afgøre udenretsligt (*dispositiva mål*), og sager, der kun kan afgøres af en domstol (*indispositiva mål*). Ved tvister, hvor parterne kan afgøre sagen ved et forlig, vil fremmed ret tilsyneladende kun blive anvendt, hvis en af parterne påberåber sig den. Der har været flere sager med en klar

udenlandsk forbindelse, hvor svensk ret uden videre er blevet anvendt, fordi ingen af parterne påberåbte sig fremmed ret. I sager, hvor der ikke kan indgås forlig, f.eks. faderskabssager, har der derimod været eksempler på, at domstolene har anvendt fremmed ret af egen drift.

2.2 Renvoi (tilbagevisning og viderehenvielse)

I svensk international privatret *renvoi* som hovedregel ikke. Der findes imidlertid en undtagelse i § 79, stk. 2, i vekselloven og i § 58, stk. 2, i checkloven for så vidt angår udenlandske statsborgeres beføjelser til at indgå i transaktioner, der involverer vekslere eller checks. Årsagen er, at disse bestemmelser er baseret på internationale konventioner. Der findes en anden undtagelse i § 9, stk. 2, i lov om retsvirkningerne af konkurs, der indtræder i et andet nordisk land. Endelig accepteres *renvoi* for så vidt angår den formelle gyldighed af et ægteskab, jf. § 1, stk. 7, i lov om visse internationale retsforhold i forbindelse med ægteskab og værgemål.

2.3 Ændret tilknytning

I svensk international privatret findes der ingen generel regel for virkningen af en ændring af tilknytningsfaktoren, da spørgsmålet reguleres specifikt i hver enkelt retsakt. F.eks. hedder det i § 4, stk. 1, i lov om visse internationale spørgsmål vedrørende formueforhold mellem ægtefæller eller samlevende, at "såfremt den lovgivning, der skal anvendes, ikke er fastlagt ved aftale, gælder lovgivningen i den stat, hvor ægtefællerne bosatte sig (*tog hemvist*), da de giftede sig", og i § 4, stk. 2, i samme lov hedder det, at "[h]vis begge ægtefæller efterfølgende har bosat sig i en anden stat og har boet der i mindst to år, finder den pågældende stats lovgivning anvendelse".

2.4 Undtagelser fra anvendelsen af lovvalgsreglerne

Det betragtes som et almindeligt princip i svensk international privatret, at en bestemmelse i fremmed ret ikke må anvendes, hvis det ville være åbenbart uforeneligt med de grundlæggende principper i den svenske retsorden. Bestemmelser af denne karakter findes også i andre landes internationale privatret, men det kan ikke udledes heraf, at et forbehold om *ordre public* skal være fastsat ved lov. Der er meget få retsafgørelser, hvor fremmed ret ikke blev anvendt under henvisning til *ordre public*.

Det er normalt domstolene, der afgør, hvilke svenske retsregler der er internationalt obligatoriske.

2.5 Vurdering af den relevante fremmede lov

Hvis en domstol finder, at fremmed ret finder anvendelse, og den ikke er bekendt med de materielle bestemmelser i den fremmede ret, er der to muligheder. Enten foretager den selv en undersøgelse, eller også anmoder den en af parterne om at fremskaffe oplysningerne. Den mest hensigtsmæssige mulighed vælges. Hvis domstolen selv foretager en undersøgelse, kan den få bistand af justitsministeriet. Som almindelig regel gælder, at domstolene bør spille en mere aktiv rolle i en indispositiv sag, mens den i dispositive sager i videre udstrækning kan overlade undersøgelsen til parterne selv.

3 Lovvalgsregler

3.1 Kontraktlige forpligtelser og retsakter

Sverige er part i Rom-konventionen af 1980 om, hvilken lov der skal anvendes på kontraktlige forpligtelser. Andre retsregler finder anvendelse på visse områder. Rom I-forordningen finder anvendelse på kontrakter, der er indgået efter den 17. december 2009.

... Lov om lovvalgsregler for løssørekøb

Løssørekøb er omfattet af loven om lovvalgsregler for løssørekøb, der har inkorporeret Haagerkonventionen af 1955 om, hvilken lov der skal anvendes på løssørekøb af international karakter, i national ret. Loven har forrang for bestemmelserne i Rom I-forordningen. Den omfatter imidlertid ikke forbrugeraftaler. Artikel 3 giver køber og sælger mulighed for at aftale, hvilken lovgivning der skal finde anvendelse. I artikel 4 er det fastsat, at hvis parterne ikke har valgt, hvilken lovgivning, der skal finde anvendelse, gælder lovgivningen i den stat, hvor sælger har hjemting (*hjemvist*). Der gælder en undtagelse fra denne regel, hvis sælger har modtaget ordren i købers hjemland, samt ved køb på børser eller auktioner.

Der findes en anden undtagelse fra reglerne i Rom I-forordningen, nemlig for så vidt angår **forbrugeraftaler**. Særlige regler tager sigte på at beskytte forbrugerne mod lovvalgsaftaler i § 48 i lov om forbrugerret, § 14 i lov om forbrugerret, kapitel 1, § 4 i lov om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler om timestyre eller længerevarende ferieprodukter og kapitel 3, § 14, i lov om aftaler vedrørende fjernsalg og dørsalg. Det fremgår af disse bestemmelser, at lovgivningen i et EØS-land under visse omstændigheder skal anvendes, hvis den sikrer forbrugeren bedre beskyttelse.

Der findes specifikke regler for **veksler og checks** i §§ 79-87 i vekselloven og §§ 58-65 i checkloven. De er baseret på Genève-konventionen af 1930 angående visse lovkonkollisioner indenfor vekslerrettens område og Genève-konventionen af 1931 angående visse lovkonkollisioner indenfor checkrettens område.

Nogle kontrakter om **erhvervsansvarsforsikring** reguleres af loven om lovvalgsregler for visse forsikringsaftaler.

3.2 Erstatning uden for kontraktforhold

Spørgsmålet om lovvalgsregler for forpligtelser uden for kontraktforhold er reguleret i Rom II-forordningen.

3.3 Personalstatut, aspekter vedrørende civil status (navn, bopæl, funktion)

I svensk international privatret har den afgørende tilknytningsfaktor ved bestemmelse af "*personalstatutet*" traditionelt været vedkommendes statsborgerskab. Der findes imidlertid nu så mange eksempler på, at statsborgerskabet har måttet vige for bopælen som den vigtigste tilknytningsfaktor, at det er tvivlsomt, om man stadig kan tale om et enkelt primært tilknytningskriterium. I svensk international privatret anses "*personalstatutet*" for hovedsagelig at omfatte spørgsmål om retlig handleevne og navn.

Ifølge kapitel 1, § 1, i lov om visse internationale retsforhold i forbindelse med ægteskab og værgemål skal **adgangen til at indgå ægteskab** ved en svensk myndighed i princippet prøves efter svensk lovgivning, hvis en af parterne er svensk statsborger eller har fast bopæl i Sverige. Tilsvarende regler gælder i nordisk sammenhæng i henhold til § 1 i bekendtgørelsen om visse internationale retsforhold i forbindelse med ægteskab, adoption og værgemål.

Der findes særlige regler om **værgemål** (*förmynderskap och förvaltare*) i kapitel 4 og 5 i lov om visse internationale retsforhold i forbindelse med ægteskab og værgemål og i §§ 14-21a i bekendtgørelsen om visse internationale retsforhold i forbindelse med ægteskab, adoption og værgemål.

Spørgsmålet om lovvalg i relation til **retten til at indgå aftaler** er delvist reguleret i artikel 13 i Rom I-forordningen. Retten til at indgå i transaktioner, der involverer vekslere eller checks, er særskilt reguleret i § 79 i vekselloven og § 58 i checkloven.

Der findes en særlig regel om proceshabilitet i kapitel 11, § 3, i retsplejeloven (*rättegångsbalken*), hvoraf det fremgår, at en udlænding, som i sit hjemland er afskåret fra at føre en retssag, kan gøre det i Sverige, hvis vedkommende har retlig handleevne efter svensk ret.

I svensk international privatret anses spørgsmål om personnavne for at henhøre under personretten. Det betyder f.eks., at den ene ægtefælles antagelse af den andens navn ikke kvalificeres som et spørgsmål om ægteskabets retsvirkninger på det personlige område. I henhold til § 50 i navneloven (*namnlagen*, 1982:670) gælder loven ikke for svenske statsborgere, der har bopæl i Danmark, Norge eller Finland. Heraf kan man slutte modsætningsvis, at loven gælder for svenske statsborgere andetsteds. I § 51 fastslås det, at loven også gælder udenlandske statsborgere, som har bopæl i Sverige.

3.4 Fastlæggelse af forældre-barn-forhold, herunder adoption

I svensk materiel ret sondres der ikke mellem **ægte og uægte børn**, og de svenske internationale privatretlige regler indeholder ingen særlige lovvalgsregler til brug for at afgøre, om et barn skal betragtes som født i eller uden for ægteskab, eller om børn født uden for ægteskab efterfølgende kan "legitimeres".

For så vidt angår den lovgivning, der finder anvendelse på **faderskab**, findes der forskellige regler for faderskabsformodningen og for faderskabssager. Faderskabsformodningen er reguleret i § 2 i lov om internationale faderskabsspørgsmål. Heri fastslås det, at en mand, som er eller har været gift med barnets mor, anses for at være barnets far, hvis dette følger af lovgivningen i den stat, hvor barnet ved sin fødsel fik bopæl, eller, hvis lovgivningen ikke betragter nogen som faderen, hvis det følger af lovgivningen i en stat, hvor barnet blev statsborger ved fødslen. Hvis barnet ved fødslen fik bopæl i Sverige, vil spørgsmålet imidlertid altid skulle afgøres efter svensk ret. Hvis faderskabet fastslås i retten, vil retten anvende lovgivningen i den stat, hvor barnet boede under sagens behandling i første instans.

I henhold til § 2, stk. 1, i lov om internationale retsforhold i forbindelse med adoption skal en svensk domstol, der behandler en ansøgning om **adoption**, anvende svensk ret. I § 2, stk. 2, bestemmes det imidlertid, at hvis ansøgningen vedrører et barn under 18 år, skal retten tage stilling til spørgsmålet om, hvorvidt ansøgeren eller barnet har forbindelse til en anden stat i kraft af statsborgerskab, bopæl eller på anden måde og om, hvorvidt det kan forventes at skabe problemer for barnet, hvis adoptionen ikke anerkendes i den pågældende stat.

For så vidt angår retsvirkningerne af en adoption gælder det, at når en udenlandsk afgørelse om adoption har gyldighed i Sverige, anses adoptivbarnet for at være adoptantens barn i et svensk ægteskab for så vidt angår forældremyndighed, værgemål og børnebidrag. Hvad angår arveret ligestilles adoptivbørn kun med adoptantens børn i ægteskabet, hvis adoptionen har fundet sted i Sverige. Hvis adoptionen har fundet sted i udlandet, vil adoptivbarnets ret til arv blive afgjort efter den lovgivning, der ellers finder anvendelse i arvesager, dvs. loven i det land, hvor den pågældende er statsborger.

Spørgsmålet om, hvilken lovgivning der gælder for **børnebidrag**, er underlagt Haagerprotokollen af 2007 om, hvilken lov der skal anvendes på underholdspligt. Hovedreglen er, at spørgsmålet om underholdspligt reguleres af lovgivningen i den stat, hvor barnet

har bopæl. Hvis barnet ikke er i stand til at opnå børnebidrag fra den underholdspligtige efter den lovgivning, finder lovgivningen i det land, hvor domstolen er beliggende, anvendelse. Hvis barnet ikke kan opnå børnebidrag fra den underholdspligtige efter nogen af disse lovgivninger, og begge parter er statsborgere i samme stat, finder denne stats lovgivning anvendelse.

3.5 Ægteskab, ugift/samlevende, partnerskaber, skilsmisse, separation og underholdspligt

For så vidt angår **adgangen til at indgå ægteskab** henvises til punkt 3.3 ovenfor. Hovedreglen er, at et ægteskab **formelt** betragtes som gyldigt, hvis det er gyldigt i det land, hvor det blev indgået (kapitel 1, § 7, i lov om visse internationale retsforhold i forbindelse med ægteskab og værgemål).

Ægteskabets retsvirkninger kan inddeles i to hovedkategorier: Retsvirkningerne på det personlige plan og retsvirkningerne vedrørende ægtefællernes formueforhold (se punkt 3.6 nedenfor). Den vigtigste retsvirkning af ægteskabs indgåelse på det personlige plan er ægtefællernes gensidige underholdspligt. I svensk international privatret betragtes spørgsmål om ægtefællernes arveret, en af ægtefællernes antagelse af den andens navn og ægtefællens forsørgerpligt overfor den anden ægtefælles børn ikke som henhørende under ægteskabets retsvirkninger, idet den lovgivning, der finder anvendelse, afgøres efter de lovvalgsregler, der gælder for arv, personnavne osv.

Spørgsmålet om, hvilken lovgivning der finder anvendelse på ægtefællernes gensidige **underholdspligt**, er reguleret af Haagerprotokollen af 2007 om, hvilken lov der skal anvendes på underholdspligt. Hovedreglen er, at spørgsmålet om underholdspligt reguleres af lovgivningen i den stat, hvor den underholdsberettigede har hjemting. Hvis en af ægtefællerne gør indsigelse mod anvendelsen af denne lovgivning, og ægteskabet har en tættere tilknytning til lovgivningen i en anden stat (især lovgivningen i den stat, hvor ægtefællerne senest havde fælles bopæl), anvendes lovgivningen i denne anden stat.

I spørgsmål om **skilsmisse** bestemmes det i kapitel 3, § 4, stk. 1, i lov om visse internationale retsforhold i forbindelse med ægteskab og værgemål, at de svenske domstole skal anvende svensk ret. § 4, stk. 2, indeholder en undtagelse, hvis begge ægtefæller er udenlandske statsborgere, og ingen af dem har haft fast bopæl i Sverige i mindst et år.

Svensk materiel ret omfatter ingen regler om **bosondring eller ægteskabets sammenbrud** (*hemskillnad och återgång av äktenskap*), og ingen generelle lovvalgsregler finder anvendelse på sådanne tilfælde. Hvad de nordiske lande fremgår det af § 9 i bekendtgørelsen om visse internationale retsforhold i forbindelse med ægteskab, adoption og værgemål, at retten i sager om bosondring skal anvende landets egen lovgivning.

3.6 Formueforholdet mellem ægtefæller

Spørgsmålet om, hvilken lovgivning der finder anvendelse på ægtefællers formueforhold, er reguleret i lov om visse internationale spørgsmål vedrørende formueforhold mellem ægtefæller eller samlevende. Ifølge lovens § 3 kan par, der overvejer at indgå ægteskab, indgå en skriftlig aftale om, at formueforholdene i deres ægteskab skal reguleres af lovgivningen i det land, hvor mindst en af dem har fast bopæl eller er statsborger på tidspunktet for aftalens indgåelse.

Hvis ægtefællerne ikke har indgået en gyldig aftale om lovvalg, er det i lovens § 4 fastsat, at den relevante lovgivning er lovgivningen i det land, hvor de vælger at tage bopæl efter ægteskabets indgåelse. Hvis begge ægtefæller efterfølgende tager bopæl i et andet land og bor der i mindst to år, vil lovgivningen i dette land blive anvendt i stedet. Hvis begge ægtefæller derimod allerede har haft fast bopæl i den pågældende stat, mens ægteskabet bestod, eller hvis de begge er statsborgere i den pågældende stat, vil lovgivningen i denne stat finde anvendelse fra det øjeblik, hvor de tager bopæl der.

I lovens § 5 bestemmes det, at en aftale om lovvalg er gyldig, hvis den er i overensstemmelse med den lovgivning, der finder anvendelse på ægtefællernes formueforhold, når retshandelen foretages. Hvis aftalen om lovvalg er indgået før ægteskabets indgåelse, er den gyldig, hvis den er i overensstemmelse med den lovgivning, der finder anvendelse, når ægtefællerne indgår ægteskab. En aftale om lovvalg er formelt gyldig, hvis den opfylder de formkrav, der er fastsat i lovgivningen i den stat, hvor den blev indgået, eller hvor ægtefællerne har fast bopæl.

I nordisk sammenhæng findes der særlige regler i bekendtgørelsen om visse internationale retsforhold i forbindelse med ægteskab, adoption og værgemål.

3.7 Arv i henhold til lov eller testamente

Spørgsmålet om lovvalg vedrørende testamente og arv er reguleret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 650/2012 af 4. juli 2012 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser vedrørende arv, og om accept og fuldbyrdelse af officielt bekræftede dokumenter vedrørende arv og om indførelse af et europæisk arvebevis. Lovvalgsreglerne i forordningen gælder, uanset om den internationale forbindelse vedrører en medlemsstat eller en anden stat.

Der findes dog særlige bestemmelser om et testaments formelle gyldighed i kapitel 2, § 3, i loven om arv i internationale situationer (*Lagen (2015: 417) om arv i internationella situationer*), som inkorporerer Haagerkonventionen af 1961 om lovkonflikter

vedrørende formen for testamentariske dispositioner i national ret. Et testamente anses for formelt gyldigt, hvis det opfylder de formkrav, der er foreskrevet i loven på det sted, hvor testator har oprettet det, og ellers på det sted, hvor testator havde fast bopæl, eller på et sted, hvor testator var statsborger, enten på det tidspunkt, hvor testamentet blev oprettet, eller på tidspunktet for testators død. En disposition over fast ejendom er formelt gyldig, hvis den opfylder de formkrav, der er foreskrevet i loven på det sted, hvor ejendommen er beliggende. Tilsvarende regler gælder for tilbagekaldelse af testamenter. En tilbagekaldelse skal også anses for at være gyldig, hvis den er i overensstemmelse med en af de love, hvis formkrav testamentet overholdt.

3.8 Ejendomsret

Inden for formueretten findes der kun skriftlige lovvalgsregler for visse tilfælde vedrørende skibe og luftfartøjer, finansielle instrumenter og kulturgoder, som ulovligt er fjernet, og for visse situationer, der er reguleret i den nordiske konkurskonvention og insolvensforordningen.

De formueretlige virkninger af f.eks. køb af eller pant i såvel løsøre som fast ejendom skal bedømmes efter lovgivningen i det land, hvor ejendommen er beliggende på tidspunktet for købet eller pantsætningen. Denne lovgivning regulerer spørgsmålet om, hvilke tinglige rettigheder, der overhovedet kan indrømmes, hvordan de stiftes og ophører, hvilke formkrav der gælder, og hvilke rettigheder over for tredjemand en bestemt disposition giver.

Hvad angår internationale sikringsrettigheder er det fastslået i retspraksis, at hvis sælger på det tidspunkt, hvor sikringsrettigheden blev stiftet, vidste, at formuegodet ville blive overført til Sverige (og rettigheden ikke gælder dér), burde sælger i stedet have skaffet sig en sikringsret, der opfylder kravene i svensk lovgivning. Desuden kan en international sikringsrettighed ikke tillægges retsvirkning, hvis der er hengået et vist tidsrum efter, at formuegodet blev overført til Sverige. Den udenlandske kreditor har i så tilfælde haft tid til enten at få stillet ny sikkerhed eller for at inddrive sin fordring.

3.9 Insolvens

I et svensk konkursbo skal svensk ret anvendes på selve proceduren og øvrige konkursretlige spørgsmål, såsom betingelserne for at drive virksomheden videre under konkurs.

I forhold til de nordiske lande findes der særlige lovvalgsregler, som udspringer af den nordiske konkurskonvention af 1933, og som blev inkorporeret i svensk lovgivning ved nogle love i 1981. I forhold til Finland finder insolvensforordningen imidlertid anvendelse (se nedenfor), og i forhold til Island anvendes reglerne fra tidligere lovgivning fra 1934. Konventionens hovedregel er, at en insolvensprocedure i en kontraherende stat omfatter aktiver tilhørende skyldneren, der befinder sig i en anden kontraherende stat. Spørgsmål om sådanne aktiver, såsom skyldnerens ret til at råde over sine aktiver, og spørgsmålet om, hvilke aktiver, der indgår i konkursboet, reguleres som hovedregel af lovgivningen i det land, hvor konkursbehandlingen foregår.

Insolvensforordningen indeholder særlige regler for sager, der involverer andre EU-medlemsstater.

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Sidste opdatering: 13/04/2018